

Motion till riksdagen 2005/06:Fi296

av **Jörgen Johansson m.fl. (c)**

Företagsbeskattning

1 Sammanfattning

Trots en hög tillväxt stannar arbetslösheten kvar på en hög nivå. Vi tror inte på de metoder som hitintills har genomförts genom arbetsmarknadsåtgärder utan vi tror att reformer för företagande kan ge permanenta jobb. Bakom varje företag finns det *företagare* som behöver känna framtidstro, tillförsikt och stabila spelregler. Företagarna är viktiga för att nya jobb ska skapas, vilket kommer att underlätta att trygga våra gemensamma åtaganden. Företagen ska inte längre betraktas som statens ousinliga kassako. I denna motion presenteras ett antal mycket viktiga reformer för att nya företag och nya jobbtillfällen ska bildas, men även för att befintliga företagare ska få bra villkor och uppleva framtidstro så att de känner att de vill och kan satsa i Sverige. De företagsreformer vi framför allt föreslår är:

Kraftigt reformerade fåmansbolagsregler

Avskaffad förmögenhetsskatt

Uppskjuten momsinsbetalningsperiod till sammanlagt 3 månader

Avskaffat medfinansieringsansvar i sjukförsäkringen

Sänkta arbetsgivaravgifter för nyanställningar

Återställd förmånsrätt

Fel! Okänt namn på

2 Innehållsförteckning

1. Sammanfattning.....	1
2. Innehållsförteckning	2
3. Förslag till riksdagsbeslut.....	3
4. Skatteprinciper.....	3
5. Fåmansbolagsregler.....	3
6. Förmögenhetsskatt.....	4
6.1. Lex Uggla.....	5
7. Uppskjuten momsinsbetalning för småföretagare.....	6
8. Sjuklön	7
8.1. Ett ökat risktagande.....	7
8.2. Minska risken för selektering och utanförskap.....	8
8.3. En enkel lösning.....	8
9. Avdrag för hushållstjänster.....	8
10. Uppskjuten reavinstbeskattning.....	9
11. Riskkapitalavdrag.....	9
12. Starta eget-sparande.....	10
13. Återställd förmånsrätt.....	10
14. Jordbrukets skatter.....	11
15. Sänkta arbetsgivaravgifter.....	12
16. Nystartsjobb	13
17. Ett samlat företagsskattepaket.....	14

3 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om skatteprinciper för ett företagsamt Sverige.
2. Riksdagen beslutar sänka procentsatsen i förmögenhetsskatten från 1,50 % till 0,75 %.
3. Riksdagen beslutar att avskaffa medfinansieringsansvaret.
4. Riksdagen beslutar att införa ett avdrag för hushållsnära tjänster.
5. Riksdagen beslutar att införa ett uppskovsavdrag för reavinstbeskattning.
6. Riksdagen beslutar att införa ett skattefritt starta eget-sparande.
7. Riksdagen beslutar att höja bankernas allmänna förmånsrätt i företagsintekningar från nuvarande 55 % till 100 %.
8. Riksdagen beslutar att sänka dieselskatten till 1 kr per liter för jord- och skogsbruk.
9. Riksdagen beslutar att slopa skatten på bekämpnings- och gödselmedel.
10. Riksdagen beslutar att införa ett system med reducerade arbetsgivaravgifter för nyanställningar.
11. Riksdagen beslutar att införa nystartsjobb enligt angivet förslag.

4 Skatteprinciper

Centerpartiet anser att skattesystemet ska reformeras i syfte att få människor och företag att känna att deras självbestämmande sätts i centrum. Bakom varje företag finns en *företagare* av kött och blod som har en idé, en vision och en vilja att skapa något. Skatterna ska vara så utformade att människors skaparglädje inte hindras. Entreprenörer ska få uppskattning, inte bestraffas som i dag. Företagande är grunden för samhällets välstånd. När någon väljer att satsa på en egen idé och därmed utsätta sig för ett ekonomiskt risktagande måste vi ha ett system som gör det möjligt att lyckas. En entreprenör som satsar, måste tillåtas att lyckas och bli rik. Risktagande måste kunna löna sig. De skatter som är skadliga för företagandet och samhällsekonomin ska i första hand avskaffas, och i andra hand reformeras. Centerpartiets utgångspunkt är att skattesystemet ska vara effektivt, förutsägbart, rättvist och enkelt. Höga skatter innebär minskad handlingsfrihet, skaparglädje och ett reducerat självbestämmande. Inriktningen bör därför vara att sänka det svenska skatetrycket. Vad som ovan anförts om skatteprinciper för ett företagsamt Sverige bör ges regeringen till känna.

5 Fåmansbolagsregler

Lite förenklat är ett aktiebolag där färre än 5 delägare tillsammans äger mer än 50 % av rösterna ett s.k. fåmansbolag. Regelverket infördes i samband med 1990 års skattereform och går ut på att separera inkomst av kapital från

Fel! Okänt namn på

inkomst av tjänst. Reglerna infördes först i inkomstlagens 3 kap. 12 § varför det fick sitt namn 3:12.

En person som har satsat 100 000 kr i sitt aktiebolag och jobbar i det samma ska givetvis kunna ta ut ersättning för sitt kapital, motsvarigheten till ränta. Samtidigt ska han ta ut lön för det jobb han har lagt ned i företaget. Eftersom det finns en skillnad i beskattning mellan inkomst av tjänst och kapital finns det starka drivkrafter att ta ut lön som kapitalvinst och slippa den högre beskattningen av inkomst av tjänst. Av denna anledning finns det ett regelverk som bestämmer hur stor del av företagets vinstutrymme som får lov att tas ut och beskattas i de bågge inkomstlagen.

Vi ser framför allt tre problem. För det första, och det allvarligaste, är att det egna ägandet diskrimineras, något som kan låta kryptiskt. En person som äger ett aktiebolag och som har en viss summa pengar att placera bör besluta sig för detta beroende på var han tror att pengarna kommer att göra störst nytta. Om han tror på den egna affärsidén vill han sannolikt investera pengarna i sin egen verksamhet. Om inte kan han välja att placera pengarna i ett annat företag. Skattereglerna bör inte påverka i vilket företag han väljer att placera sitt kapital. Problemet för många fåmansbolagsägare är att en investering i det egna företaget leder till att en större del av vinstutrymmet måste beskattas som inkomst av tjänst. Företagaren tvingas alltså att betala mer i skatt för att han eller hon satsar pengar i sitt eget företag jämfört med om kapitalet hade placerats i ett annat företag. För det andra, ägare till kapitalstarka och vinstgivande företag riskerar att tvingas betala en stor andel av vinsten i form av skatt, vilket är direkt tillväxthämmande. För det tredje är regelverket enormt komplicerat, vilket orsakar onödiga kostnader för såväl företagare som för Skatteverket.

För att reformera fåmansbolagsreglerna krävs en mer företagervänlig ingång och mer pengar är nödvändiga än de felräkningspengar som regeringen har avsatt för budgetperioden. Reformeringen av fåmansbolagsreglerna är ett viktigt led för att garantera ett företagervänligt klimat och för att få företagare att anställa. Centerpartiet avser att återkomma med ett förslag till regelverk för fåmansbolag i samband med att regeringens proposition läggs och har avsatt 900 miljoner kronor årligen under budgetperioden för detta syfte.

6 Förmögenhetsskatt

Förmögenhetsskatten är sannolikt för samhällsekonomin lika skadlig som den är bisarr. Den uppgår med 1,5 % på förmögenheter över 1,5 miljoner kronor. Däremot behandlas förmögenheter på olika sätt. Exempelvis är aktier på A-listan föremål för förmögenhetsskatt men ej onoterade aktier eller aktier på O-listan. Givetvis finns det undantag från normalregeln, vilket vi återkommer till. Ej heller beskattas bostadsrätter, medan egna hem beskattas. För att en skatt ska vara allmänt accepterad bör den uppfylla såväl vertikal som horisontell rättvisa. Den vertikala rättvisan innebär att skattesubjekt med lägre inkomster i varje fall inte ska tvingas betala mer än andra med högre inkomster,

Fel! Okänt namn på

och den horisontella rättvisan innebär att likvärdiga skattesubjekt ska beskattas på ett konsekvent sätt. Förmögenhetsskatten uppfyller varken den horisontella eller den vertikala rättvisan. Den horisontella rättvisan uppfylls ej eftersom vissa tillgångar är beskattade medan andra inte är det. Exempelvis är det möjligt att investera låt oss säga ett par tiotals miljoner kronor i mark och låta uppföra en herrgård och få kapitalet klassificerat som näringskapital. Därmed kommer ägarna att helt undkomma förmögenhetsskatt, medan andra vanliga människor som råkar äga sitt egna hem i ett område med höga taxeringsvärden helt plötsligt blir betraktade som förmögna och därmed tvingas, utöver en redan hög fastighetsskatt, att även betala förmögenhetsskatt. Detta är ett exempel på att skatten horisontellt sett ej är rättvis.

Vertikal rättvisa är något mer subjektiv till sin natur. Den mest snäva definitionen anger att en mindre bemedlad person åtminstone ej ska beskattas högre än sin mer välbärgade medmänniska. En mer värdemässig definition anger att ju mer välsituerad en person är, desto mer skatt är det lämpligt att personen i fråga betalar. Under hotet av att vissa kända företagsledare skulle lämna landet, genomdrev regeringen 1997 regeln som säger att ägare med mer än 25 % av rösterna bakom sig i ett aktiebolag noterat på A-listan under vissa omständigheter kan bli befriade från förmögenhetsskatten. Denna regel är direkt komponerad i syfte att få svenska företagsledare att stanna kvar i landet. Mindre bemedlade personer tvingas betala förmögenhetsskatt samtidigt som mer förmögna personer slipper. Förmögenhetsskatten brister således i såväl horisontell som vertikal rättvisa.

För att en skatt ska vara nationalekonomiskt effektiv och moraliskt försvarbar bör den uppfattas som rättvis utifrån de två ställda rättvisekriterierna ovan. Skatten bör dessutom ej vara möjlig att planera bort och den ska inte skada ekonomin alltför mycket. Förmögenhetsskatten är genom de många undantagen i princip frivillig, för att använda vokabulären från en LO-anknuten ekonom. Dessutom har skatten lett till att stora mängder kapital har lämnat landet, och framför allt svenska småföretagare har drabbats hårt av den riskkapitalflykt som har blivit följden.

Utöver ovanstående massiva kritik mot förmögenhetsskattens fundament har Skatteverkets nyupptäckta intresse av att tillämpa lagen om statlig förmögenhetsskatt med pedantisk noggrannhet väckt frågan om inte förmögenhetsskatt är en marknadsekonomisk anomali, nämligen det som har kallats lex Uggla.

6.1 Lex Uggla

Skatteverket misstänkte att popartisten Magnus Uggla hade gömt tillgångar i sitt bolag "Uggly Music" just för att undvika förmögenhetsskatt. En revision genomfördes för att bestämma vad som var arbetande kapital, och om det fanns tillgångar placerade i bolaget enkom i syfte att undvika beskattning. Skatteverket kom fram till att företaget hade "överlikviditet" och Uggla tvingades att betala förmögenhetsskatt och dessutom skattetillägg. Givet att man accepterar konceptet med förmögenhetsskatt är det faktiskt högst rimligt

Fel! Okänt namn på

att Skatteverket avgör huruvida det finns ekonomiska tillgångar gömda i företag. Skatter bör som tidigare påpekats vara utformade så att skatteplanering undviks. Det är otillständigt med en skatt som vissa har möjlighet att undgå genom att placera icke arbetande kapital i aktiebolag.

Vad leder således förmögenhetsskatten till? Inom ramen för det svenska marknadsekonomiska systemet har Skatteverket förvandlats till ett ekonomiskt orakel som har att avgöra huruvida kapitalstocken i olika företag är rimliga eller inte. Det är inte företagsledningen själv som antas känna till vad som är en rimlig kapitalstock. Inte heller ägarna, eller de anställda för den delen, utan tjänstemän på Skatteverket har de facto blivit utsedda att döma över svenska företag. Dessutom har de möjlighet att tilldöma ett skattetillägg i de fall där tjänstemännen kommer fram till en annan slutsats än vad företagarna själva anser.

Att Skatteverket har förvandlats till en marknadsekonomisk domstol har givetvis aldrig varit lagstiftarens intention, men icke desto mindre är det en fullt naturlig följd av den gällande lagstiftningen. Att kombinera en rättssäker förmögenhetsskatt med de gängse principer som råder i en marknadsekonomi är således ej möjlig. För att inte företagare ska drabbas av summarisk rättsskipning måste regelverket kring vad som är ett företags arbetande kapital ses över. Riksdagen bör därför begära att regeringen skyndsamt återkommer med lagförslag som i realiteten avskaffar lex Uggla.

Centerpartiet avskaffar förmögenhetsskatten under nästa mandatperiod. I ett första steg halveras uttagsprocenten från 1,5 % till 0,75 %, en åtgärd som beräknas minska skatteintäkterna med 2,85 miljarder kronor. År 2008 sänks skatten till 0,5 %. Riksdagen bör besluta att sänka procentsatsen i förmögenhetsskatten från 1,50 % till 0,75 %.

7 Uppskjuten momsinsbetalning för småföretagare

Småföretagare med en momspliktig omsättning mellan 1 och 40 miljoner kronor redovisar moms varje månad senast den 12 den andra månaden efter den månad som avses. Den 12 mars redovisar således företaget moms avseende januari månad. Ett problem småföretagare ofta möter är att större företag väntar allt längre med att betala sina fakturor. Detta blir ett allt större bekymmer samtidigt som en större del av handeln sker över nationsgränser, där längre betalningsperioder är legio. Ofta tvingas alltså småföretagaren att betala in moms för sålda varor och tjänster som de ännu inte har erhållit betalning för. Småföretagare i Sverige tvingas mot sin vilja att agera gratisbank åt större företag som förbättrar sin egen likviditet genom att betala fakturor till underleverantörer och andra småföretagare efter uppemot 90 dagar. Den periodiserade kostnaden för denna reform är ca 500 miljoner kronor. När staten beslutar om en förlängd momsinsbetalningsperiod innebär detta att staten under det första året går miste om räntan på två månaders momsfordringar.

Om staten hade haft en balansräkning hade reformen redovisats som att statens upplåning ökar samtidigt som statens tillgångar i form av fordringar för momsinsbetalningar samtidigt hade ökat. Statens kostnad är räntan för den extra upplåningen som ska täcka två månaders uteblivna momsinsbetalningar under det första året. Den periodiserade kostnaden är således statsskuldslåneräntan för upplåningen för den kostnad som uppkommer genomförandeåret. Den kassamässiga effekten inträffar alltså 2007 eftersom Centerpartiet väljer att införa reformen då.

8 Sjuklön

Den socialdemokratiska regeringen införde ett, från den 1 januari 2005 gällande, medfinansieringsansvar för arbetsgivare, vilket innebär att de ska stå för 15 % av kostnaden för sjukskrivningskostnaderna efter de första två veckorna som redan har 100 % arbetsgivaransvar bortsett från den befintliga karensdagen. För detta kompenseras företagen med sänkt arbetsgivaravgift med 0,24 procentenheter. De utvärderingar som har gjorts indikerar att företagskollektivet sammantaget har vunnit något på omläggningen eftersom sjukfrånvaron är något lägre där än i den offentliga sektorn. Detta visar dock långt ifrån hela sanningen. De flesta företagare ser sig inte själva som en del i ett stort kollektiv utan ser till sin egen verksamhet och hur de själva påverkas, snarare än att titta på någon form av genomsnittssiffra för ett helt kollektiv. Det är av föga tröst för företagaren att arbetsgivaravgiften för de anställda har minskat med 0,24 procentenheter när han eller hon samtidigt vet att om en av de anställda blir långtidssjukskriven oavsett orsak blir resultatet en kännbar ekonomisk påfrestning och i förlängningen ett hot mot företagets överlevnad.

8.1 Ett ökat risktagande

Medfinansieringsansvaret har medfört ökat risktagande för företagaren. Företagande innebär förvisso ett risktagande. I vissa delar är själva risktagandet frivilligt. Exempelvis kan företagaren välja att valutasäkra en order för att inte förlora på en eventuell valutakursförändring. Företagaren vet vad själva försäkringen innebär och kan själv välja huruvida han vill betala för att slippa risken eller acceptera risktagandet själv. När det gäller medfinansieringsansvaret finns det bara ett alternativ till att slippa risken, och det är att inte anställa, och de som redan är sjukskrivna friställs. Vi ser att företag tvingas göra sig av med dem som är sjukskrivna eftersom de inte har råd att behålla dem. Samtidigt väljer företagare att hellre tacka nej till nya beställningar snarare än att nyanställa och expandera, bl.a. på grund av den risk medfinansieringsansvaret medför.

Fel! Okänt namn på

8.2 Minska risken för selektering och utanförskap

Medfinansieringen medför ökade kostnader för företag att anställa personer som är mer benägna att bli sjukskrivna än andra personer. Redan sjukskrivna personer blir redan i dag i stor utsträckning friställda. Möjligheten för dem att komma tillbaka till arbetsmarknaden är närmast obefintlig. En person som har varit sjukskriven betraktas som en riskfaktor och kommer att få mycket svårt att hitta en ny anställning. Utslagningen på arbetsmarknaden fortsätter och indelningen mellan ett A- och ett B-lag blir allt tydligare.

8.3 En enkel lösning

Den absolut enklaste lösningen, och som även efterfrågas av arbetsgivarna själva, är att ta bort medfinansieringsansvaret och återställa den sänkning av arbetsgivaravgiften som genomfördes med 0,24 procentenheter. Detta kommer även att medföra att kommunernas kostnader minskar med ca 360 miljoner kronor eftersom den sänkning av arbetsgivaravgifter som genomfördes när medfinansieringsansvaret togs i bruk inte täckte kommunsektorns ökade kostnader för en i genomsnitt högre sjukfrånvaro. Att avskaffa medfinansieringsansvaret för arbetsgivare är förmodligen så nära paretosanktionerat¹ ett politiskt beslut kan vara när såväl företagare som offentliga arbetsgivare tjänar på omläggningen samtidigt som den statsfinansiellt sett är neutral.

Riksdagen bör således besluta att avskaffa medfinansieringsansvaret och växla detta mot höjda arbetsgivaravgifter med 0,24 procentenheter.

9 Avdrag för hushållstjänster

De höga skatterna på arbete gör framför allt tjänster dyra. Skattekillen, dvs. av skatter orsakad differens mellan vad köparen betalar och säljaren får, leder till att många tjänster inte utförs, alternativt utförs på en svart marknad. Detta gäller framför allt för s.k. hushållsnära tjänster. Förslaget kommer att leda till att svarta jobb blir vita och att många människor som i dag har problem att komma in på arbetsmarknaden kan göra så. Samtidigt kan andra familjer få mer tid över, exempelvis till att umgås med barnen utan att behöva ägna lika mycket tid åt viktiga men tidskrävande uppgifter som städning eller tvätt. Avdraget kommer att bli en avlastning för vanliga löntagare som i dag känner att tiden har svårt att gå ihop. Genom att tillåta avdrag för inköp av hushållstjänster kan jäktade småbarnsföräldrar spendera mer tid med barnen när avlastningen för hushållsgöromålen blir möjlig. Om man känner att man vill eller behöver arbeta mer kommer detta också att bli möjligt när avlastning i

¹ Ett beslut som är paretosanktionerat innebär att åtminstone en part får det bättre utan att någon annan får det sämre och är ett mycket starkt kriterium inom välfärdsteorin.

hemmet blir ekonomiskt rimligt. Centerpartiet föreslår att privatpersoner ska få göra avdraget på halva kostnaden för dessa tjänster upp till ett värde om 100 000 kr. Med ett avdrag för hushållstjänster kommer många svarta jobb att förvandlas till vita. Det för också med sig att nya företag inom denna bransch kan blomstra. Många människor som i dag har svag eller ingen anknytning alls till arbetsmarknaden, eller som i dag arbetar svart, kommer i stället att erbjudas jobb inom den vita sektorn till avtalsenliga löner och med ordentligt försäkringsskydd. Konjunkturinstitutet har på uppdrag av Almega undersökt vad ett avdrag skulle kunna innebära² och resultatet är positivt. Man räknar med att uppemot 18 000 nya jobb kan skapas och även i det mest pessimistiska scenariot växer skatteintäkterna. Centerpartiet avsätter 1,25 miljarder kronor för reformen. Riksdagen bör besluta att införa ett avdrag för hushållsnära tjänster i enlighet med förslaget ovan.

10 Uppskjuten reavinstbeskattning

En entreprenör som framgångsrikt har startat ett företag har inte sällan tankar om att starta nya företag. De som är mer lämpade att starta nya företag snarare än att förvalta dem stöter ofta på problem och höga skatter. Den effektiva reavinstskatten på en försäljning av företagsandelar kan på grund av tillväxthämmande fåmansbolagsregler ligga på mellan 30–55 %. En entreprenör som vill sälja ett företag i syfte att investera pengarna i ett nytt företag får således se en ansenlig del av vinsten försvinna i skatt. Sannolikt hade pengarna gjort mer nytta i nystartade företag med tanke på den samhällsekonomiska vinst nya företag med nyanställningar ger. Vi föreslår att ett uppskovsavdrag liknande det som finns för bostäder införs för de fåmansbolagsägare som väljer att inom ett år avyttra andelar i syfte att återinvestera pengarna i nya företag. Uppskovet ska endast medges för den skattepliktiga vinsten. Ingen ränta ska utgå på det uppskjutna beloppet och det förutses att entreprenören blir en aktiv ägare i det nya bolaget. I och med att reformen bygger på uppskjuten beskattning kostar reformen på längre sikt endast den uteblivna räntan på det uppskjutna kapitalet. På kortare sikt blir kostnaden något större och beräknas till ca 500 miljoner kronor årligen. Riksdagen bör besluta att införa ett uppskovsavdrag för reavinstbeskattning i enlighet med förslaget ovan.

11 Riskkapitalavdrag

Många internationella studier pekar ut förekomsten av s.k. informellt kapital som en viktig beståndsdel för att nystartade företag ska få tillgång till riskkapital. Ofta är det släktingar eller s.k. företagsänglar som ställer upp. Graden

² DN debatt 28.6.

Fel! Okänt namn på

av denna typ av informellt kapital är förhållandevis lågt i Sverige, sannolikt beroende på exempelvis förmögenhetsskatt och andra skatter och regeltolkningar. För att öka möjligheten till informellt kapital tänker Allians för Sverige framöver presentera ett förslag till riskkapitalavdrag som kommer att möjliggöra för privatpersoner att kunna investera kapital i nystartade eller onoterade företag utan att pengarna dessförinnan har hunnit beskattats bort. För detta ändamål har 100 miljoner kronor reserverats.

12 Starta eget-sparande

För att ytterligare öka möjligheten för vanliga människor att starta eget vill vi möjliggöra för ett skattefritt starta eget-sparande. Det ska vara möjligt att kunna sätta in medel på särskilt bankkonto upp till ett tak. Kapitalet ska inte beskattas och ska användas som grundplåt för ett nytt företag. Formerna för detta bör utredas ytterligare. Centerpartiet avsätter 900 miljoner kronor under budgetperioden för denna reform. Riksdagen bör besluta att införa ett skattefritt starta eget-sparande i enlighet med förslaget ovan.

13 Återställd förmånsrätt

Förmånsrätten är den juridiska benämningen på den företrädesrätt som borgenärer har vid utmätning eller konkurs. Vid årsskiftet 2004/05 förändrades denna genom regeringens proposition 2002/03:49 Nya förmånsrättsregler. Syftet var att underlätta för företagsrekonstruktioner och se till att andra borgenärer än banker och staten fick förtur till tillgångar i konkursbon. Den nya lagen om företagsinteckning ger banker allmän förmånsrätt och gäller 55 % av värdet av all gäldenärens egendom, som återstår sedan borgenärer med bättre förmånsrätt fått betalt. Vidare har statens förmånsrätt för skatter och avgifter avskaffats och lönegarantin utökades samtidigt. Den nya lagen innebär alltså att bankens status som prioriterad fordringsägare har beskrivits. Syftet med regeringens förslag var att minska antalet företagskonkurser och säkerställa att småföretagare fick en större del av tillgångar från konkursbon.

I det här fallet betvivlar vi inte regeringens goda avsikter. Givet ett något icke-dynamiskt synsätt såg förslaget på papperet bra ut. Vad som däremot regeringen inte förutsåg var att banker skulle agera rationellt och kompensera sig för den ökade kreditrisken. De farhågor som många varnade för har infunnit sig. Banker agerar rationellt och tar hänsyn till den försämrade förmånsrätten genom att bli mer restriktiva vid utlåning och kräver i allt större utsträckning vidgade säkerheter för utlåning. Att regeringen valde att inte lyssna på farhågorna var förmodligen en kombination av framför allt naivitet men även en inte så liten portion verklighetsflykt.

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) har undersökt hur den förändrade förmånsrätten har påverkat företagens kreditmöjligheter. Av de tillfrå-

gade medelstora företagen (20–250 anställda) har vart femte företag fått sina krediter omprövade med krav på ökade säkerheter och/eller kapitalinsatser. Av alla tillfrågade företag svarade 16 % ja på samma fråga. Av dessa företag svarade hälften att omprövningen hade försämrat företagets tillväxtpotentialer. Bankernas hårdare krav drabbar företagare utanför storstäderna i större utsträckning än andra.

Samtidigt finns det inget som tyder på att antalet konkurser har minskat. De förändrade förmånsrättsreglerna förefaller således ej ha gett upphov till några positiva effekter samtidigt som många småföretagare har drabbats av påtagliga negativa effekter.

I TPS rekommenderar att en partiell återställare genomförs från nuvarande 55 till 100 % av företagsinteckningens värde. Detta beräknas kosta ca 500 miljoner kronor. En återställning innebär att konkurser kommer att belastas statens finanser i större utsträckning eftersom utbetalning av löner får lägre prioritet och därmed kommer lönegarantiutbetalningarna att öka. Riksdagen bör besluta att höja bankernas allmänna förmånsrätt i företagsinteckningar från nuvarande 55 % till 100 % från den 1 januari 2006.

14 Jordbrukets skatter

Jordbruket sysselsätter direkt eller indirekt en förhållandevis stor andel av befolkningen. Det är en viktig näring, som av olika anledningar har behandlats styvmoderligt. Jordbrukspolitikerna måste moderniseras och lönsamheten stärkas för att lantbruket ska kunna vara livskraftigt. Den svenska livsmedelsproduktionen har det senaste decenniet minskat, vilket till stor del beror på att svenskt lantbruk tyngs av höga kostnader. Jordbrukets konkurrenskraft bör stärkas och för att uppnå detta krävs likvärdiga konkurrensvillkor. Bidragspolitikerna inom jordbruket är på lång sikt förödande, framför allt av två skäl. Jordbrukare är företagare som helst vill kunna leva, verka och stå på egna ben. Att jordbrukspolitikerna under en lång period har tillåtits bli synonymt med bidragspolitik är förödande. Bidragen blir lätt snedvridande och förvränger därmed konkurrensvillkoren i hela branschen. Dessutom hämmas långsiktigheten eftersom bidragspolitikerna snabbt och oförutsett kan ändras, något som allvarligt hämmar investeringsviljan i branschen. Förändringar i stöd/ersättningssystemen kan inte göras ensidigt från svenskt eller europeiskt håll. Ensidiga avregleringar riskerar bara att slå ut svenskt jordbruk.

Genom skatter och avgifter är konkurrensvillkoren i Sverige sämre än i övriga Europa, även om situationen, bl.a. tack vare den svenska regeringen, trots allt har blivit bättre. Vi menar att det dock inte är tillräckligt. Det finns ingen anledning till varför just svenska jordbrukare ska ha sämre villkor genom hög dieselskatt, avgifter på handelsgödsel och EU-stöd som antingen inte plockas hem, eller kraftigt försenas. Svensk livsmedelsindustri är beroende av svenska råvaror. När vi stärker konkurrenskraften för jordbruket kommer det att innebära fler jobb i Sverige. Centerpartiet vill att svenska jordbrukare ska få samma villkor som övriga jordbrukare i EU, och vi sänker således skatten på

Fel! Okänt namn på

diesel till 1 kr per liter och skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel tas bort i sin helhet. Dessa skatter är rent fiskala i sin utformning med en försumbar miljöstyrning. Dessa höga skatter leder enbart till att jordbrukare i Sverige missgynnas relativt sina europeiska konkurrenter. Riksdagen bör därför besluta att sänka dieselskatten till 1 kr per liter för jord- och skogsbruk. Riksdagen bör besluta att slopa skatten på bekämpnings- och gödselmedel.

15 Sänkta arbetsgivaravgifter

Trots en hög tillväxt och högkonjunktur stannar arbetslösheten kvar på rekordhöga nivåer. I regeringens budget lyser företagervänliga åtgärder med sin frånvaro och de arbetsmarknadspolitiska satsningarna är nästan undantagslöst ämnade att i första hand flytta runt människor i statistiken i syfte att gömma undan arbetssökande så att de inte längre syns som ”öppet arbetslösa”. Vi menar att det krävs riktiga satsningar på företagande, varför vi i denna motion har presenterat ett kraftfullt paket för just detta. Vi menar även att löneskatterna måste ses över, och detta i syfte att underlätta för nyanställningar. Därför föreslår vi sänkta arbetsgivaravgifter specifikt riktade till alla nyanställningar. Detta kommer att få en betydligt större effekt jämfört med det förslag som regeringen har lagt angående subventioner till bara soloföretagare. Vårt förslag är permanent men för varje nyanställning trappas stödet ned under en fyraårsperiod. Utan denna nedtrappning skulle nya företag få en konkurrensfördel jämfört med befintliga företag.

Regeringens förslag ska gälla under ett år och likt merparten av regeringens övriga förslag finns en tendens till ett klimax kring den tredje söndagen i september nästa år. För oss är långsiktiga spelregler och ett konstant gott företagsklimat prioriterade frågor och den sänkning av arbetsgivaravgifterna vi föreslår är permanent. Allians för Sverige föreslår ett riktat stöd för nyanställningar i privata företag fr.o.m. den 1 januari 2006. Stödet utgår genom kraftigt subventionerad arbetsgivaravgift för alla privata arbetsgivare som ökar sin personalstyrka – räknat i helårsekvivalenter – jämfört med föregående år. Stödet införs permanent men trappas av på individnivå.

Ett företag som år 2006 nyanställer en person får under det året 100 % rabatt på arbetsgivaravgiften (exklusive pensionsavgift). Stödet trappas sedan ned med en fjärdedel om året för att försvinna år 5. De offentligfinansiella kostnaderna finns återgivna i tabellen nedan.

Tabell 1. Kostnader för offentlig sektor för Allians för Sveriges arbetsgivaravgiftssänkning

År	Belopp
2006	2 600 miljoner kronor
2007	4 800 miljoner kronor
2008	5 500 miljoner kronor

Samtidigt sänks inkomstskatterna på arbete kraftigt i syfte att öka arbetsutbudet, något som framgår av vår skattemotion 2005/06:Fi293. Sammantaget

kommer detta att leda till stora effekter på arbetslösheten, arbetsutbudet och nyföretagandet. Riksdagen bör besluta att införa ett system med reducerade arbetsgivaravgifter enligt förslaget ovan.

16 Nystartsjobb

Arbetsmarknaden måste reformeras så att fler människor kommer i arbete. Det är särskilt viktigt att vidta åtgärder för ungdomar, så att de snabbt kommer in på arbetsmarknaden. Det är också viktigt att underlätta för människor som har en svag förankring i arbetslivet att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Tillsammans med de övriga borgerliga partierna i Allians för Sverige lägger vi därför ett gemensamt förslag om nystartsjobb som riktar sig till människor som varit borta länge från arbetsmarknaden.

Erfarenheter från andra länder och forskning tyder på att en effektiv väg för att förbättra sysselsättningsläget för grupper med svag förankring på arbetsmarknaden är att sänka arbetsgivaravgifterna.

I flera europeiska länder med hög arbetslöshet och med betydande grupper som står utanför arbetsmarknaden har också olika typer av skatterabatter använts med gott resultat i bl.a. Nederländerna, Belgien och Frankrike. I Tyskland och Storbritannien har riktade skattelättnader introducerats i form av sänkta sociala avgifter eller andra skatter för grupper med svag förankring på arbetsmarknaden eller med låga inkomster.

Ett problem med riktade skattelättnader är s.k. undanträngningseffekter, som både innebär att anställningen skulle ha kommit till stånd ändå och att någon annan skulle ha fått jobbet om inte subventionen fanns. Studier som utvärderat olika skatterabatter visar att utformningen av stödet kan begränsa undanträngningseffekterna.

Enligt OECD bör skattelättnaderna

- inriktas på väl avgränsade grupper som befinner sig långt utanför arbetsmarknaden,
- inte vara inkomstrelaterade eller ge upphov till marginaleffekter,
- ges under en avgränsad tidsperiod,
- inriktas mot den privata sektorn,
- gälla löner enligt gängse avtal (inte understiga gällande minimilön) och
- kontrolleras och följas upp noggrant.

Vi föreslår att arbetsgivaravgifterna tas bort helt för personer som varit beroende av arbetslöshetsersättning, sjukpenning, förtidspension eller socialbidrag i mer än ett år och att nedsättningen gäller under lika lång tid som vederbörande varit bidragsberoende – dock i högst fem år. Skatterabatten kan förlängas i särskilda fall men först efter individuell prövning.

En grupp som behöver särskild hänsyn är ungdomar. Studier visar att ungdomar, som knappt har etablerat sig på arbetsmarknaden, löper en större risk att bli utslagna om inte arbetslösheten bryts snabbt. Vi föreslår därför att

Fel! Okänt namn på

ungdomar (20–24 år) som varit arbetslösa i sex månader också omfattas av nystartsjobben. För dem gäller dock skatterabatten i högst ett år.

Det är viktigt hur nystartsjobben administreras. Till skillnad från dagens anställningsstöd, som är en arbetsmarknadspolitisk åtgärd och där sökande anvisas till olika företag av arbetsförmedlingen, ska vår skatterabatt vara en rättighet som gäller alla. Anställda och arbetsgivare som kommer överens om en anställning och uppfyller kraven kan ansöka hos skattemyndigheten om att arbetsgivaravgiften ska tas bort. Det är dock viktigt att etablera en god kontroll av nystartsjobben för att motverka missbruk.

Till skillnad från dagens anställningsstöd, som subventionerar lönekostnaden med minst 50 % upp till ett tak, begränsas inte nystartsjobben av ett tak samtidigt som sänkningen av arbetsgivaravgifterna varar under en längre tid. I dagens system undantas personer med särskilt anställningsstöd från LAS, medan förstärkt anställningsstöd gäller tillsvidare-, prov- eller visstidsanställning. Alliansen anser det viktigt att nystartsjobben omfattas av LAS. Riksdagen bör besluta införa nystartsjobben enligt modell ovan.

17 Ett samlat företagsskattepaket

I nedanstående tabell förtydligas Centerpartiets företagsskattepaket. Vi är övertygade om att den största potentialen för nya jobb finns bland de små företagen. Den större delen av vår satsning är riktad mot just småföretag där exempelvis lägre skatter, bättre förutsägbarhet och mindre regelkrångel kommer att göra stora skillnader mot dagens situation. Det är också här som vi tror att de nya jobben kommer att skapas.

Företagsskatte reformer, miljarder kronor	2006	2007	2008
Fåmansskatteregler (3:12)	-0,9	-0,9	-0,9
Jobbavdrag för näringsinkomster	-1,3	-1,2	-1,2
Riskkapitalavdrag	-0,1	-0,1	-0,1
Uppskjuten vinstbeskattning	-0,5	-0,5	-0,5
Sänkta arbetsgivaravgifter	-2,6	-4,8	-5,5
Avskaffad förmögensbeskattning	-2,9	-2,9	-4,2
Nystartsjobb	-1,2	-1,2	-1,2
Avdrag för hushållstjänster	-1,0	-1,0	-1,0
Återställd förmånsrätt	-0,5	-0,5	-0,5
Fribelopp i periodiseringsfonder	-0,4	-0,4	-0,4
Avskaffad medfinansiering 15 %	-2,5	-2,5	-2,5
Uppskjuten momsinsbetalning	-0,5	-0,5	-0,5
Starta eget-sparande	-0,3	-0,3	-0,3
Sänkta jordbruksskatter	-0,5	-0,5	-0,5
Summa	-15,2	-17,3	-19,3

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2005

Jörgen Johansson (c)

Staffan Danielsson (c)

Åsa Torstensson (c)

Rigmor Stenmark (c)

Sven Bergström (c)

Roger Tiefensee (c)